

Alkoholen og arbeiderne

Taler
AOF

Omstendigheter

Foredragsdisposisjon utarbeidet av Studieutvalget i Arbeidernes Ungdomsfylking

- 1 Som grunnlag for foredraget er i disposisjonen opgitt dr. Eyvin Dahls bok "Alkoholspørsmålet i social belysning". Den er å få kjøpt på Arbeidernes Avholdsorganisasjons forlag, Folkets Hus, Oslo, og koster kr. 0.50. Den er på 45 sider, grei og lettlest, og egner sig godt som grunnlag for et foredrag om
- 5 alkoholproblemet da den berører de fleste sider av spørsmålet som har betydning for arbeiderklassen. Den bør derfor anskaffes av enhver. Man bør også anskaffe dr. Johan Scharffenbergs bok om "Drikk, drukkenskap og forbud i Norge". Den koster kr. 0.50.
- 10 De spørsmål som naturlig først og fremst melder sig for arbeiderne når de skal ta standpunkt til alkoholproblemet er: Spiller alkoholen nogen rolle i klassekampen, og har alkoholen nogen betydning for arbeidernes sociale og økonomiske stilling i det store og hele? Besvarelsen av disse spørsmål vil være avgjørende for om det er nogen grunn til for arbeiderklassen å opta kampen mot
- 15 alkoholen. Det er hensikten med dette foredrag å søke å finne frem til en riktig besvarelse av de nevnte spørsmål.

- Studerer man alkoholproblemet en smule, vil man lett finne ut at alkoholbruken øver en uheldig og tildels helt ødeleggende innflytelse på en
- 20 rekke forskjellige områder i samfundslivet, og det mest bemerkelsesverdige er, som det skal påvises senere, at det i praktisk talt alle forhold er arbeiderklassen som rammes hardest.

- Det første forhold man bør merke sig, er alkoholens innflytelse på menneskenes
- 25 legemlige og åndelige tilstand. Det er forlengst vitenskapelig fastslått at selv en meget liten dose alcohol svekker evnen til å utføre forskjellige arbeider som krever nøiaktighet og påpasselighet, et forhold som jo vil komme til å spille

30 større og større rolle etterhånden som den tekniske utvikling skrider frem. Jo
mere alkohol man konsumerer, desto skadeligere virker det selvfølgelig på
organismen, og jo mindre skikket blir man til å utføre arbeid av forskjellig art.
En særlig rolle spiller dette forhold i klassekampen. Her gjelder det at arbeiderne
fører kampen med klare hjerner og usvekket vilje og energi. Alkoholen er et
fortrinlig middel til å svekke og ødelegge disse egenskaper, og nettopp dette har
35 også medført at det kapitalistiske samfund med så stor iver kjemper for å
vedlikeholde alkoholbruken, idet det deri ser et middel til å holde
arbeiderklassen nede. Akkurat det samme finner vi igjen i forbindelse med de
kapitalistiske staters undertrykkelsespolitikk overfor de farvede folkeslag. Ved
bedøvelsesmidler av denne art skal de undertrykte klassers og folkeslags
40 frigjøringsvilje og -evner lammes. Les om dette i dr. Eyvin Dahls bok, spesielt
side 32 flg., samt s. 17 og 18.

Det er imidlertid ikke bare som en faktor i klassekampen at alkoholen spiller en
stor rolle for arbeiderklassen. Selv om man ser bort fra den kjensgjerning at
45 alkoholbruken stiller sig hindrende i veien for klassens fremmarsj henimot et
socialistisk samfund, så vil man finne at den også i det nuværende samfund på
mange forskjellige måter forpester livet for arbeiderne og for "underklassen" i
det store og hele.

50 Om alkoholens forhold til forbrytelser, se dr. Dahls bok s. 13. Man bør merke
sig at det nettopp er ved de typiske underklasseforbrytelser, konemishandling,
voldsforbrytelser, tyveri o.lign, at alkoholen spiller størst rolle, mens den
derimot ikke på langt nær har så stor betydning ved de typiske
overklasseforbrytelser, falskneri, bedrageri o. lign.

55 Alkohol og trafiksikkerhet, se dr. Dahls bok s. 15. Her må man også dessuten
legge merke til at mange arbeidere (drosjchauffører) årlig berøves sitt levebrød,
fordi sertifikatet blir tatt fra dem. Det er også barna i arbeiderstrøkene som er
mest utsatt for trafikkulykker, da de ofte må ta til takke med gaten som lekeplass
60 og ikke får det tilsyn som overklassens barn.

Om berdriftsulykker og alkohol, se dr. Dahls bok s. 17. Alkohol, fattigdom og
forsorgsvesen, se dr. Dahls bok s. 21.

65 Det er ikke tvil om at en meget stor del av de forsorgsunderstøttede har måttet
ty til forsorgsvesenet som følge av alkoholmisbruk. Derved ødelegger de for de

uforskyt nødldidende, bidrar til å forhøie skatteprocenten og bringer klassens motstandere våben ihende når det gjelder å angripe forsorgsinstitusjonen.

70

Gjør rede for det norske folks årlige alkoholforbruk (ca, 160 mill. kr.)
Drukkenskapsforseelser og alkoholforbruk pr. innbygger bør kortelig omtales.
Se herom dr. Scharffenbergs bok om "Drikk - ". Nevn videre de forskjellige direkte og indirekte utgifter som alkoholforbruket medfører for landet:

75 Fengsler, sykehus, kuranstalter, sinnsykeasyl, rettspleie, forsorgsvesen, skolehjem (barn hvis foreldres alkoholmisbruk er årsak til anbringelsen), tvangsarbeidshus o.s.v. Som eksempel kan nevnes at man regner med at det i de norske fengsler daglig sitter inne ca. 200 personer til avsoning av fylle-bøter. Søk å illustrere alkoholforbrukets størrelse ved å anvende totalsummen (ca. 160 mill. kr.) på
80 produktive foretagender, f. eks. igangsettelse av arbeid, boligbygging o.s.v. Tilbakevis den innvending som ofte fremsettes om at ophevelsen av alkoholforbruket vil medføre øket arbeidsledighet. Det motsatte er tilfelle. Les herom i dr. Eyvin Dahls bok s. 9-13. Viktig.

85 Omtal den virkning alkoholmisbruken har for arbeiderhjemmene, for de uskyldige hustruer og barn. Nevn herunder også "fredagsdrikkeriet", restaurantene som anbringes i arbeiderstrøkene og på veien mellom bedriftene og arbeiderstrøkene. Særlig bør også nevnes gaukene som må sammenlignes med streikebrytere. Se dr. Dahls bok s. 35. Gauketrafikken rammer først og
90 fremst arbeiderne og arbeiderhjemmene.

Gå så over til å omtale alkoholproblemet sett fra socialistisk synspunkt.
Momenter finnes i dr. Dahls bok s. 29-35, mrk. særlig Rick. Sanders og Bernh.

Shaws uttalelser om alkoholen og alkoholkapitalen. Nevn også noen ord om
95 Sovjet-Unionens stilling til alkoholproblemet, se dr. Dahls bok s. 35 flg. Citer de slagord som der anvendes, spesielt Lenins berømte uttalelse: "Alkoholen fører tilbake til kapitalismen og aldri fremad mot socialismen".

Til slutt omtales den norske arbeiderbevegelses stilling til alkoholproblemet.

100 Spesielt nevnes "Arbeidernes Avholdsorganisasjon", hvis formål bør gjengis, se dr. Dahls bok s. 42-45.

Slå fast som konklusjon på foredraget at alkoholbruken medfører og har medført uhyre skade for arbeiderklassen og at den er et meget virksomt middel
105 for overklassen til å holde arbeiderne nede. Kampen mot alkoholen og

alkoholkapitalen er i virkeligheten en del av selve klassekampen. Derfor bør enhver arbeider anse det som sin plikt å være med i denne kamp, (og derfor har også Arbeidernes Ungdomsfylking gått inn for dette syn).

110

115

Kilde

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek

Emner

Arbeidernes opplysningsforbund, Foredrag

120

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/alkoholen-og-arbeiderne>

125

130

135

140